DESK WORK ENGLISH GRAMMAR

PARTS OF SPEECH

PART

EXAMPLES,

EXERCISES

విశేష 'ప్రజాదరణ' పొందిన మా ప్రచురణలు

యర్రా సత్యనారాయణ, B.Sc., B.Ed. గారి...

- లేటెస్ట్ జనరల్ నాలెడ్జ్ 15/-
- క్విజ్ పవర్ 15/-
- కాంజుగేషన్ ఆఫ్ వెర్బ్స్ డిక్షనరి 15/-
- కామన్ ఎర్రర్స్ 12/-
- వంటలు-పిండి వంటలు 15/-
- జోక్స్ వరల్డ్ 10/-
- ఎ డిక్షనరి ఆన్ ఎడ్జెక్టివ్స్ 15/-
- లెర్నర్స్ డిక్షనరి 12/-
- "స్పీడెక్స్" ఇంగ్లీష్ స్పీకింగ్ కోర్స్ 12/-
- జనప్రియ "ఆంగ్లభాష" 15/-
- ఆర్టికల్స్ (A, An & The) 12/-
- స్వయం ఉపాధి (కుటీర పరిశ్రమలు) 15/-
- 'నవభారత్' G.K. 10/-
- 'ఇన్నోవేటివ్' ఇంగ్లీష్ గ్రామర్ 12/-

అన్నవరపు కుమార్,
M.A., M.Phil., B.L., P.G.D.P.R., Ph.D. గారి...

- S.S.C. (క్లర్క్స్ గ్రేడ్) ప్రీవియస్ & గెస్ పేపర్స్ 12/-
- A.P.P.S.C గ్రూప్ - 1 ప్రీవియస్ & గెస్ పేపర్స్ 12/-
- B.S.R.B. (R.R.B.) ప్రాక్టీస్ పేపర్స్ 25/-
- B.S.R.B. (P.S.Bs) గెస్ పేపర్స్ 18/-

N. కరుణాకర్, M.A. గారి...

- ★30 రోజులలో..... ఇంగ్లీష్ నేర్చుకోండి! 12/-
- ★30 రోజులలో.....ఇంగ్లీష్ గ్రామర్ 12/-

P. నాగేంద్ర ప్రసాద్, B.Sc., B.Ed. గారి...

- ఇన్ఫర్మేటివ్ ఇంగ్లీష్ గ్రామర్ 12/-
- A.P. హిస్టరీ స్పెషల్ క్విజ్ బిట్స్ 10/-
- క్విజ్ "ఇండియా" 10/-
- పరీక్షలు-ప్రథమ శ్రేణి 10/-
- ★చక్కని ఇంగ్లీష్ వ్రాయడమెలా? 10/-
- ★త్రిభాషా డిక్షనరి (తెలుగు ఇంగ్లీష్-హిందీ) 12/-
- ★Learner's G.K. 10/-
- ★గార్డెనింగ్ 10/-

యర్రు కృష్ణార్జునరావు, B.Com. గారి...

- లౌలీ జోక్స్ 8/-

వెల్లూరి సీతారాజేశ్వరరావు, B.Com. గారి....

- ★నాటి మానవులే- నేటి దేవతలా...! 20/-
- ★పుట్టుమచ్చల శాస్త్రము 10/-
- ★శరీరము - వ్యాధులు 12/-
- ★రాశులను బట్టి.... మీ శృంగార జీవితం 12/-
- ★"తేనె" తో చికిత్సలు 6/-

శ్రీమతి Ch. శిరీష గారి....

- ★"చికెన్"తో వంటకాలు 6/-
- ★"ఎగ్"తో వంటకాలు 6/-
- ★"ఫిష్"తో వంటకాలు 8/-

S. నాగేంద్రనాథ్‌రావు, M.A., B.Ed. గారి....

- మెంటల్ ఎబిలిటి 12/-

అడుగుల రామయాచారి, P.O.L. గారి........

- ★తెలుగుపద ప్రయోగాలు (దోషములు - నివారణలు) 15/-
- ★ గృహ వైద్యసారము 10/-
- ★ ఆయుర్వేద పానీయ 10/-

★ స్టార్ మార్కు ఉన్నవి స్టాక్‌లో లేవు. స్టార్ మార్కు లేనివి మాత్రమే స్టాక్‌లో...

గమనిక : పై వాటిలో మీకు కావలసిన పుస్తకాల ఖరీదును క్రింది అడ్రసుకు M.O. చేయండి। పైకము... పుస్తకాలను కేవలము Rs.1-00కి V.P.B.P.లో పంపగలము. ఉత్తర-ప్రత్యుత్తరములకు రిప్లైకార్డు తప్పక... M.O.కూపన్‌లో కావలసిన పుస్తకాల పేర్లు, అడ్రస్ స్పష్టముగా వ్రాయాలి. ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లోని అన్ని R.T.C. బస్ స్టేషన్ స్టాల్స్‌లోనూ, రైల్వే స్టేషన్స్‌లోని హిగ్గిన్ బాథమ్స్ మరియు ప్రైవేట్ బుక్ స్టాల్స్‌లోనూ మా ప్రచురణలన్నీ లభించును.

జనప్రియ పబ్లికేషన్స్, తెనాలి - 522 201. Phone No. 23037

Cont....3rd Cover

DESK WORK

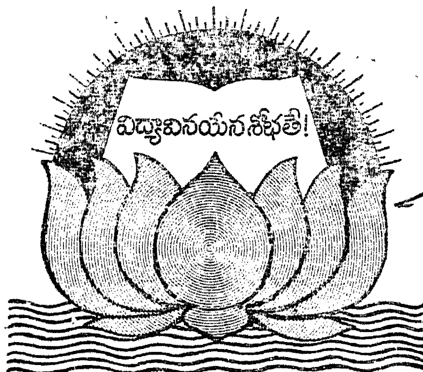
ENGLISH GRAMMAR

PART - I

PARTS OF SPEECH

(భాషా భాగములు)

S. GANGARAM. *M.A.*,
(Retd. Lecturer)
H. No. 2-5-21, Shiva Street,
JAGTIAL-505 327.

53
4-97

☎ 08644-23037
PUBLICATIONS
జనప్రియ పబ్లికేషన్స్,
అగ్నికుల క్షత్రియుల వారి వీధి-II.
గంగానమ్మపేట, తెనాలి-522 201.

DESK WORK ENGLISH GRAMMAR
Part-I PARTS OF SPEECH

By : S. Gangaram, *M.A.*

ముద్రణ : జనవరి, 1997.	Edition : **January, 1997.**
అన్ని హక్కులు : జనప్రియ పబ్లికేషన్స్, తెనాలి-వారివి.	All rights reserved by : **Janapriya Publications,** Tenali.
వెల : రూ॥ 12-00.	Price : Rs. 12-00.
ముఖచిత్రము : ఎల్. రమేష్ బాబు, విజయవాడ-2.	Cover Design : **L. Ramesh Babu,** Vijayawada-2.
ముద్రణ : కీర్తి ప్రింటర్స్, గణపతిరావు వీధి, విజయవాడ-520 003.	Printed at : **Keerthi Printers,** Ganapathirao Street, Vijayawada-520 003.
ముఖచిత్ర ముద్రణ : సౌందరమ్ ప్రింటర్స్, మద్రాస్-21.	Cover Printers : **Soundaram Printers,** Madras-21.

ప్రతులకు : For Copies :

JANAPRIYA PUBLICATIONS,
Agnikula Kshatriyula vari Street-II,
Ganganammapet, TENALI-522 201.

కృతజ్ఞతలు

నేను పఠించిన వ్యాకరణ పుస్తకముల విషయ జ్ఞానము- ఈ "Desk Work English Grammar" పుస్తకమునకు చాల దోహద మైనది. కావున.... ఆయా వ్యాకరణ పుస్తక రచయితలకు మరియు రచనా శక్తిని ప్రసాదించిన భగవంతునికి నా హృదయ పూర్వక కృతజ్ఞతాభి వందనములు!

రచయిత.

ముందుమాట

పూర్వము- three 'R's ఉన్న మనిషినే.... "అక్షరాస్యుడు" అని అనేవారు. కాని.... నేడు మహాత్మాగాంధీజీ వచనానుసారము- three 'H' లు కల్గియుండిన అది అభ్యర్థి అభివృద్ధికి తోడ్పడగలదు. Three 'R's అనగా- "writing, reading, Arithmetic మరియు Three 'H's అనగా- Heart, Head and Hand" అని అర్థము. ఏ విషయ మైన....

హృదయమున నేర్చుకొను అభిలాష జనించి- మెదడుతో సుదీర్ఘ ముగా ఆలోచించి- చేతితో ఇష్టపూర్వకముగా వ్రాసిన- అది అభ్యర్థి అభి వృద్ధికి తోడ్పడును.

ఈ 'Desk Work English Grammar' జూనియర్ విద్యా ర్థులను దృష్టియందుంచుకొని వ్రాయబడినది. ఇందు భాషాభాగములు, నిర్వచనములు, ఉదాహరణములు, అభ్యాసములు, ఉత్తర్వులు, విరామచిహ్నములు, ఆర్టికల్స్, ఉపక్రియలు మరియు క్రియారూప నిష్పత్తి ఇవ్వబడినవి. కావున.... నేర్చుకొను విద్యార్థి ఈ పుస్తకమును ఏకాగ్రచిత్తముతో ఒకసారి పఠించి, మొత్తము అభ్యాసములను ఒకేసారి చేయవలెను. అభ్యాసము చేయుటను ప్రారంభించిన పిదప.... ఎట్టి పరి స్థితిలోను జవాబులను చూడగూడదు పూర్తి అభ్యాసములు చేసిన పిదప వేతే విద్యార్థి Valuation (దిద్దడము) చేయవచ్చును. ఎవరిది వారు Valuation చేయరాదు. ప్రతి విద్యార్థి కనీసము ఒక పుస్తకమునైనా Valuation అర్థము చేసికొని చేయవలెను. ఎందుకనగా.... విషయ జ్ఞానము చక్కగా అవగాహన ఐనచో Valuation శక్తి పెరుగును. ఆ తరువాత తన తప్పులను సరిచేసికొని వ్రాయవలెను. తెలియనివి అధ్యా పకుల నడిగి తెలిసికొనవలెను.

—S. గంగారామ్.

CONTENTS (విషయసూచిక)

DESK WORK
ENGLISH GRAMMAR
PART-I : PARTS OF SPEECH

(భాషా భాగములు)

There are eight parts of speech in English.
(ఆంగ్లములో ఎనిమిది భాషా భాగములు గలవు).

1] **Noun** : **Naming word.**
నామవాచకము : పేరును తెలుపునది.

2] **Pronoun** : **Substituting word.**
సర్వనామము : పేరుకు బదులు వచ్చు పదము.

3] **Adjective** : **Describing word.**
విశేషణము : వివరించి చెప్పే పదము.

4] **Verb** : **Doing or being word.**
క్రియ : పనులను లేక స్థితిని తెలుపు పదము.

5] **Adverb** : **Modifying word.**
క్రియావిశేషణము : క్రియ యొక్క విశేషతను తెలుపు పదము.

6] **Preposition** : **Relating word.**
సంబంధ సూచకము : సంబంధమును తెలుపు పదము.

7] **Conjunction** : **Joining word or words or sentences.**
సముచ్చయము : పదములు లేక వాక్యములను కలుపు పదము.

8] **Interjection** : **Shows sudden strong feeling.**
ఆశ్చర్యార్థకపదము : హఠాత్తుగా సంభవించిన మనోవికారమును తెలుపు పదము.

Noun (నామవాచకము)

EXAMPLES :-

1] Rama went to Mumbai. రాముడు ముంబాయి వెళ్ళెను.

2] It is a cat. అది ఒక పిల్లి.

3] Bread is made of wheat. రొట్టె గోధుమపిండితో తయారైనది.

4] Karim is in the class. కరీమ్ తరగతిలో ఉన్నాడు.

5] Health is wealth. ఆరోగ్యమే మహాభాగ్యము !

In 1 :- i) "Rama" is the name of a person.
"Rama" ఒక వ్యక్తి పేరు.

ii) "Mumbai" is the name of a place.
"Mumbai" ఒక స్థలము పేరు.

In 2 :- i) "Cat" is the name of an animal.
"Cat" ఒక జంతువు పేరు.

In 3 :- i) "Karim" is the name of a person.
"Karim" ఒక వ్యక్తి పేరు.

ii) "Class" is the name of a group.
"Class" ఒక సమూహము పేరు.

In 4 :- i) "Bread" is the name of a thing.
"Bread" ఒక తినుబండారము పేరు.

ii) "Wheat" is the name of a material.
"Wheat" ఒక పదార్థము పేరు.

In 5 :- i) "Health" is the name of an invisible thing.
"Health" ఒక అగుపడని విషయము పేరు.

ii) Wealth" is the name of an invisible thing.
"Wealth" ఒక అగుపడని విషయము పేరు.

DEFINITION :- A noun is a name of a person, place or thing.

నిర్వచనము : ఒక వ్యక్తి పేరుగాని, స్థలము పేరుగాని, వస్తువు పేరుగాని తెలుపు పదమును "నామవాచకము" అందురు.

Noun has five kinds :-

1] Proper noun : Rama, Mumbai, Karim.
వ్యక్తి వాచకము

2] Common noun : Cat, bread.
జాతి వాచకము

3] Collective noun : Class.
సమూహ వాచకము

4] Material noun : Wheat.
పదార్థ వాచకము

5] Abstract noun : Health, wealth.
భావ వాచకము

EXERCISE-I *Marks-20*

Pick out the nouns and write them in the brackets :

1] The teacher sits in the chair. (— —)
2] The cow is eating the grass. (— —)
3] The boy is reading the book. (— —)
4] Flowers grow in the garden. (— —)
5] The pen is on the table. (— —)
6] The pencil is in the bag. (— —)
7] There is no water in the jug. (— —)
8] Mumbai is a big city. (— —)
9] The cow gives milk. (— —)
10] The girl writes on the slate. (— —)
11] The table has four legs. (— —)
12] Rama wrote a letter. (— —)

13] Sita sings a song. (— —)
14] Somu went to school (— —)
15] Fruits grow on trees. (— —)
16] Mother loves her child. (— —)
17] Tiger killed the goat. (— —)
18] Kamala drank coffee. (— —)
19] Mohan saw a tiger. (— —)
20] Rama killed Ravana. (— —)

EXERCISE-I *Marks-20*

1] ....
2] ....
3] ....
4] ....
5] ....
6] ....
7] ....
8] ....
9] ....
10] ....
11] ....
12] ....
13] ....
14] ....
15] ....
16] ....
17] ....
18] ....
19] ....
20] ....

Total Marks ....

EXERCISE-2

Marks-20

Fill in the blanks with nouns !

1] .... lost his pen.
2] .... fly with their wings.
3] He sees with his ....
4] She hears with her ....
5] I smell with my ....
6] He walks with his ....
7] The .... teaches English.
8] The .... learn it.
9] .... fly in the air.
10] The .... shines in the night.
11] The cow eats ....
12] She is reading the ....
13] She is a good ....
14] He writes with a ....
15] Basker tears my ....
16] He is my ....
17] Book seller sells the ....
18] Mamata was milking the ....
19] Lata is locking the ....
20] Shoe maker sells the ....

EXERCISE-3

Marks-10

Write 10 nouns :

1] .... 2] ....
3] .... 4] ....
5] .... 6] ....
7] .... 8] ....
9] .... 10] ....

EXERCISE-4 *Marks-.*

Choose the nouns and put them into the following sen tences.

mango, water, boy, birds, wood.

1] Chairs are made of ....

2] The boy ate a ....

3] Rama is a good ....

4] A fish swims in ....

5] .... fly.

PRONOUN (సర్వనామము)

EXAMPLES :-

1] My name is Rama. — I am a boy.
నా పేరు రాముడు. — నేను ఒక బాలుడను.

2] Karim come here. — You are a student.
కరీమ్ ఇటు రమ్ము! — నీవు ఒక విద్యార్థివి.

3] Tagore is a poet. — He was born in Calcutta.
టాగూర్ ఒక కవి. — అతడు కలకత్తాలో జన్మించెను.

4] Look at the doll. — It is made of plastic.
ఆ బొమ్మ వైపు చూడు. — అది ప్లాస్టిక్‌ది.

5] Raju, Ranga and Ramana are friends. — They are students.
రాజు, రంగా మరియు రమణ స్నేహితులు. — వారు విద్యార్థులు.

In 1 :- "I" stands for the noun "Rama".
"I" 'Rama' అనే పదమునకు బదులుగా వాడబడినది.

In 2 :- "You" stands for the noun "Karim".
"You" 'Karim'కు బదులుగా వాడబడినది.

In 3 :- "He" stands for the noun "Tagore".
"He" 'Tagore'కు బదులుగా వాడబడినది.

In 4 :- "It" stands for the noun "doll".
"It" 'doll'కు బదులుగా వాడబడినది.

In 5 :- "They" stands for the nouns "Raju, Ranga and Ramana".
"They" 'Raju, Ranga and Ramana'కు బదులుగా వాడబడినది.

DEFINITION :- **A pronoun is a word which is used in the place of a noun.**

నిర్వచనము : నామవాచకమునకు బదులుగా వాడబడిన పదమును "సర్వనామము" అందురు.

Ex. : I, you, he, it, they.

EXERCISE-5 *Marks-20*

Pick out the pronouns and write them in the brackets :

1] I remember my lesson. (— —)
2] Your pen is green and mine is red. (— —)
3] This book is mine. (— —)
4] These are our pencils. (— —)
5] That is his book. (— —)
6] She is reading her book. (— —)
7] Those are your books. (— —)
8] That is my house. (— —)
9] They love their mother. (— —)
10] Those are her hands. (— —)
11] These are his pens. (— —)
12] They are doing their home work. (— —)
13] She keeps her books in the box. (— —)

14] He lost his money. (— —)
15] She broke her slate. (— —)
16] He wears his shirt. (— —)
17] These are their pencils. (— —)
18] That is your dog. (— —)
19] He shows his hand. (— —)
20] She brings her book. (— —)

EXERCISE-6 *Marks-20*

Fill in the blanks with pronouns :

1] Laxmi loved .... parents.
2] Mohan loved .... son.
3] Babu beats .... child.
4] Where is .... going ?
5] Child broke .... slate.
6] Rama tears .... book.
7] .... wears his cap.
8] .... sold their books.
9] The mother loves .... child.
10] Lata lost .... money.
11] Please come to ....
12] Please go and meet ....
13] .... are a good boy.
14] Balu took .... book.
15] .... is a tiger.
16] .... is a garden.
17] Fatima found .... book.
18] The pen is in .... bag.
19] .... are mangoes.
20] .... writes a letter.

Total Marks ....

EXERCISE-7 *Marks-10*

Write 10 pronouns :

1] .... 2] ....
3] .... 4] ....
5] .... 6] ....
7] .... 8] ....
9] .... 10] ....

EXERCISE-8 *Marks-5*

Choose the pronouns and put them into the following sentences.

her, she, he, it, those.

1] .... is Gopal.
2] .... is Sita.
3] .... is a chair.
4] .... are books.
5] I invited .... to the party.

ADJECTIVE (విశేషణము)

EXAMPLES :-

1] The cow is white. ఆవు తెల్లగా ఉన్నది.
2] He ate two mangoes. అతడు రెండు మామిడిపండ్లు తినెను.
3] This is a big table. ఇది ఒక పెద్ద బల్ల.
4] That is a black pen. అది ఒక నల్లని కలము.
5] She is a short girl. ఆమె ఒక కుఱుచైన బాలిక.

In 1 :- The word "white" shows the colour of the "cow' (noun).
"White" 'cow' (noun) యొక్క రంగును తెలుపును.

In 2 :- The word "two" shows the number of the mangoes.
"two" 'mangoes' (noun) యొక్క సంఖ్యను తెలుపును.

In 3 :- The word "big" shows the size of the table (noun).
"big" 'table' (noun) యొక్క ఆకారమును తెలుపును.

In 4 :- The word "black" shows the colour of the pen (noun).
"black" 'pen' (noun) యొక్క రంగును తెలుపును.

In 5 :- "Short" shows the hight of 'she' (pronoun).
"short" 'girl' (pronoun) యొక్క ఎత్తును తెలుపును.

DEFINITION :- An adjective is a word which qualifies noun or pronoun.

నిర్వచనము :- నామవాచకము లేక సర్వనామమును వర్ణించు పదమును "విశేషణము" అందురు.

Ex. : white, two, black, short, big.

EXERCISE-9 *Marks-20*

Pick out the adjectives and write them in the brackets :

1] Govind is a good boy. (   )
2] Lata is a lazy girl. (   )
3] This is a red pen. (   )
4] That is a small book. (   )
5] The book contains 100 pages. (   )
6] Kavita is a clever girl. (   )
7] It is a big pencil. (   )
8] Babu is a fat boy. (   )
9] Balu is an intelligent boy. (   )
10] Her book has a green cover. (   )
11] She saw an old man. (   )
12] The dog is a faithful animal. (   )
13] That is a round table. (   )
14] This is a long stick. (   )
15] It is a red pen. (   )
16] The wall is white. (   )
17] The sky is blue. (   )

18] The ink is black. ( )
19] The stone is big. ( )
20] He saw a yellow flower. ( )

EXERCISE-10 *Marks-20*

Fill in the blanks with adjectives :

1] That is a .... flower.
2] Bananas are ....
3] The knife is ....
4] The well is ....
5] The night is ....
6] The cart has .... wheels.
7] She has .... eyes.
8] He has .... ears.
9] He has .... nose.
10] She has .... hands.
11] The cow has .... legs.
12] The chair has .... legs.
13] The elephant is a .... animal.
14] The cow eats .... grass.
15] The road is ....
16] The mountains are ....
17] The earth is ....
18] This is a .... board.
19] Milk is ....
20] That is a .... shirt.

Total marks ....

EXERCISE-11 *Marks-10*

Write 10 adjectives :

1] .... 2] ....
3] .... 4] ....
5] .... 6] ....
7] .... 8] ....
9] .... 10] ....

EXERCISE-12 *Marks-5*

Choose the adjectives and put them into the following sentences.

big, four, two, good, white.

1] The cow has .... legs.
2] This is a .... shirt.
3] Those are .... boxes.
4] He has .... hands.
5] Gopal is a .... boy.

VERB (క్రియ)

EXAMPLES :-

1] Padma played. పద్మ ఆడినది.
2] The Sun shines. సూర్యుడు ప్రకాశించును.
3] He killed. అతడు చంపెను.
4] Lata laughs లత నవ్వును.
5] She is a doctor. ఆమె ఒక డాక్టర్.

In 1 :- The word "played" tells us the work done by "Padma" (Noun).
"Played" అను పదము 'Padma' చేసిన పనిని తెలుపును.

In 2 :- The word "shines" tells us the action done by "Sun" (Noun).
"Shines" అను పదము 'Sun' చేయు చర్యను తెలుపును.

In 3 :- The word "killed" tells us the action done by the pronoun "he".
"killed" అను పదము 'he' చేసిన పనిని తెలుపును.

In 4 :- The word "laughs" tells the action done by the noun "Lata".
"Laughs" అను పదము 'Lata' చేసిన పనిని తెలుపును.

In 5 :- The word "is" tells the position of the pronoun "she".

"is" అను పదము 'she' యొక్క స్థితిని తెలుపును.

DEFINITION :- A verb is a word which shows doing or being.

నిర్వచనము : నామవాచకము లేక సర్వనామము చేసిన పనిని, దాని స్థితిని తెలుపు పదమును "క్రియ" అందురు.

Ex. : played, shines, killed, laughs, is.

EXERCISE-13 *Marks-20*

Pick out the verbs and write them in brackets :

1] I read a book. ( )
2] Please go there. ( )
3] You are a girl. ( )
4] Whose book is this ? ( )
5] Which were your books ? ( )
6] The teacher granted his leave. ( )
7] The cat kills the rat. ( )
8] Radha wrote a letter. ( )
9] Laxman lost his pen. ( )
10] Sarala speaks well. ( )
11] Sita sings well. ( )
12] Balu brought a watch. ( )
13] Sarala saw him. ( )
14] They spoke english. ( )
15] She ate two fruits. ( )
16] The carpenter makes a table. ( )
17] Gopal told a story. ( )
18] The dog follows the boy. ( )
19] He loves his son. ( )
20] Tiger killed a goat. ( )

EXERCISE-14

Marks-20

Fill in the blanks with verbs :

1] I .... a student.
2] You .... a girl.
3] I .... mangoes.
4] The horse .... fast.
5] You .... to school.
6] I .... on the bench.
7] A tiger .... the cow.
8] He .... to his house.
9] She .... stories.
10] They .... coffee.
11] .... some water.
12] He .... the door.
13] Bullocks .... cart.
14] He .... tea.
15] The boys are ....
16] The cock ....
17] Where .... your books?
18] The cow .... the milk.
19] Please .... me your pen.
20] They .... college girls.

EXERCISE-15

Marks-10

Write 10 verbs :

1] .... 2] ....
3] .... 4] ....
5] .... 6] ....
7] .... 8] ....
9] .... 10] ....

EXERCISE 16 *Marks-5*

Choose the verbs and put them into the following sentenses.

played, killed, are, sit, speak.

1] Pushpa .... the game.

2] Rama .... Ravana.

3] I .... on the bench.

4] They .... Telugu.

5] Where .... your books ?

ADVERB (క్రియా విశేషణము)

EXAMPLES :-

1] He lives here. అతడు ఇక్కడ నివసించును.
Verb Adverb

2] Hari will come soon. హరి తొందరగా రాగలడు.
Verb Adverb

3] The horse runs very fast. గుఱ్ఱము చాల వేగముగా పరుగెత్తును.
Adv. Adv.

4] Kamala come yesterday. కమల నిన్న వచ్చినది.
Verb Adverb

5] She is very clever. ఆమె చాల తెలివి గలది.
Adverb Adjective

In 1 :- Where does he live ? here.
అతడు ఎక్కడ నివసించును ? ఇక్కడ.

In 2 :- When will Hari come ? soon.
హరి ఎప్పుడు వచ్చును? తొందరగా.

In 3 :- i) How does the horse run? fast.
గుఱ్ఱము ఎట్లు పరుగెత్తును? వడిగా.

ii) How fast does the horse run ? very.
గుఱ్ఱము ఎంత వడిగా పరిగెత్తును ? చాల.

In 4 :- When did Kamala come ? yesterday.
కమల ఎప్పుడు వచ్చినది ? నిన్న.

In 5 :- How much clever is she? very.
ఆమె ఎంత తెలివి గలది ? చాల.

DEFINITION :- An adverb is a word which meaning of a verb, an another adverb.

నిర్వచనము : క్రియ, విశేషణము, క్రియా విశేషణ అర్థము విచ్చు పదమును "క్రియా వి అందురు.

Ex. : here, soon, fast, yesterday, very.

EXERCISE-17

Pick out Adverbs and put them in brackets .

1] He speake slowly. (
2] The deer runs very fast. (
3] He came yesterday. (
4] Kamala run quickly. (
5] Boys go home after the bell. (
6] Sheela sits here. (
7] Damodar stood there. (
8] His sister is now at Delhi. (
9] I know him well. (
10] The rose is very beautiful. (
11] The sun shines brightly. (
12] The girl reads slowly. (
13] Child crys loudly. (
14] Karim went quickly. (
15] He often comes late. (

16] Lata told loudly. ( )
17] The school will open tomorrow. ( )
18] A boy was badly hurt. ( )
19] Where are your books? ( )
20] Sarala spoke rapidly. ( )

EXERCISE-18 *Marks-20*

Fill in the blanks with adverbs :

1] The horse ran .... fast.
2] He works .... in the class.
3] I spoke him ....
4] The dog runs .... the road.
5] He came ....
6] The boy runs ....
7] The student spoke ....
8] She will go to Hyderabad ....
9] He gets up .... in the morning.
10] The child is crying ....
11] She knew me ....
12] Sita sat down ....
13] Teacher spoke .... in the class.
14] Savitri sings ....
15] Balu fought very ....
16] The girl sings ....
17] You go ....
18] Rama writes ....
19] He .... tells ties.
20] He tried .... but failed.

Total Marks ....

EXERCISE-19 *Marks-10*

Write 10 adverbs :

1] .... 2] ....
3] .... 4] ....
5] .... 6] ....
7] .... 8] ....
9] .... 10] ....

EXERCISE-20 *Marks-5*

Choose the adverbs and put them into the following sentences.

here, well, sweetly, fast, tomorrow.

1] **Rama runs ....**
2] **Savitri sings ....**
3] **You wait ....**
4] **I know him ....**
5] **He will go to Hyderabad ....**

PREPOSITION (విభక్త్యర్థకము)

EXAMPLES :-

1] Put the ball on the bench. (బంతిని బల్లపైన పెట్టుము)
2] The chair is in the room. (కుర్చీ గదిలో ఉన్నది)
3] Shyam stood before the teacher. (శ్యామ్ అధ్యాపకుని ముందు నిలబడెను)
4] Pradeep plays with a ball. (ప్రదీప్ బంతితో ఆడును)
5] Ranga sits beside Raju. (రంగా- రాజు ప్రక్కన కూర్చొనును)

In 1 :- "on" shows the relation between ball and bench.
"on" ball మరియు bench పదముల సంబంధమును తెలుపును.

In 2 :- "in" shows the relation between chair and room.
"in" chair మరియు room పదముల సంబంధమును తెలుపును.

In 3 :- "before" shows the relation between Shyam and teacher.

"before" shyam మరియు teacher పదముల సంబంధమును తెలుపును.

In 4 :- "with" shows the relation between Pradeep and ball.

"with" Pradeep మరియు ball పదముల సంబంధమును తెలుపును.

In 5 :- "beside" shows the relation between Raju and Ranga.

"beside" Raju మరియు Ranga పదముల సంబంధమును తెలుపును.

DEFINITION :- A preposition is a word which shows the relation-ship of a noun or pronoun with the other words of a sentence.

నిర్వచనము : ఒక వాక్యములోని noun లేక pronoun కు ఇతర శబ్దములతో గల సంబంధమును తెలుపు పదమును "విభక్త్యర్థకము" లేక "సంబంధ సూచకము" అందురు.

Ex. : on, in, before, with, beside.

EXERCISE-21 *Marks-20*

Pick out the prepositions and write them in the brackets :

1] The pen is in the box. ( )
2] The book is on the table. ( )
3] The ball is under the desk. ( )
4] He died in his country. ( )
5] God is good to me. ( )
6] Look at that picture. ( )
7] It is ten o'clock by my watch. ( )
8] Put your books on the table. ( )

9] There is a cat behind the rat. ( )
10] The goat is between the two tigers. ( )
11] The hand of the boy is broken. ( )
12] Water is in the pot. ( )
13] Krishna came for him. ( )
14] The cat is under the chair. ( )
15] The glass is full of water. ( )
16] Some coins are in the pocket. ( )
17] He writes with a pen. ( )
18] The glass is near the pot. ( )
19] You sit by the wall. ( )
20] Let me go to school. ( )

EXERCISE-22 *Marks-20*

Fill in the blanks with the prepositions :

1] He jumped .... the horse.
2] Look .... the book.
3] I sat .... my mother.
4] The rat is .... the hole.
5] The book is .... the box.
6] He went .... the room.
7] There is no quarrel .... me and Rama.
8] I live .... Hyderabad.
9] He is .... America.
10] He will finish the work .... a month.
11] The leg .... the child is broken.
12] She saw him .... the gate.
13] The child stood .... the father.
14] Look .... the map.
15] The ball is .... the table.
16] He spoke .... the teacher.

17] The boys go home .... the school.
18] The chair is .... the black board.
19] The boys go .... school.
20] Some milk is .... the jug.

Total Marks ....

EXERCISE - 23 *Marks-10*

Write 10 prepositions :

1] .... 2] ....
3] .... 4] ....
5] .... 6] ....
7] .... 8] ....
9] .... 10] ....

EXERCISE-24 *Marks-5*

Choose the prepositions and put them into the following sentences.

between, on, of, under. with.

1] The cat .... the table.
2] She is sitting .... Sita and Sarita.
3] He is afraid .... the dog.
4] She cuts the fruit .... a knife.
5] The river flows .... the bridge.

CONJUNCTION (సముచ్ఛయము)

EXAMPLES :-

1] He is poor, but he is honest.
అతడు బీద ఐనప్పటికి నిజాయతీ గలవాడు.

2] Sita sang and Sarala danced.
సీత పాడినది మరియు సరళ నృత్యము చేసినది.

3] Hasan is happy though he is poor.
హసన్ బీదవాడైనను సంతోషముగా నున్నాడు.

4] He takes tea or coffee.
అతడు టీ లేక కాఫీ తీసికొనును.

5] He will wait till she is ready.
ఆమె సిద్ధము అయ్యేవఱకు అతడు వేచియుండును.

In 1 :- "But" joins two group of words "he is poor" "he is honest".
"But" అను పదము "అతడు పేద" మరియు "అతడు నిజాయతీపరుడు" అను రెండు పద సముదాయములను కలిపినది.

In 2 :- "and" joins two group of words "Sita sang" "Sarala danced".
"and" అనే పదము "సీత పాడినది", "సరళ నృత్యము చేసినది" అను రెండు పద సముదాయములను కలిపినది.

In 3 :- "though" joins two group of words.
"Hasan is happy" "he is poor".
"though" అనునది "హసన్ సంతోషముగ్గా ఉన్నాడు....", "అతడు పేదవాడు" అను రెండు పద సముదాయములను కలిపినది.

In 4 :- "or" joins two words "tea" "coffee".
"or" "టీ", "కాఫీ" అను రెండు పదములను కలిపినది.

In 5 :- "till" joins two group of words
"He will wait" "She is ready".
"till" అనునది "అతడు వేచియుండును", "ఆమె సిద్ధమయ్యేవఱకు" అను రెండు పద సముదాయములను కలిపినది.

DEFINITION ;- A conjunction is a word which joins two or more words or group of words in a sentence.

నిర్వచనము : రెండు లేక ఎక్కువ పదములను లేదా పద సముదాయములను కలుపు పదమును "సముచ్చాయము" అందురు.

Ex. : But, and, though, or, wait.

EXERCISE-25

Marks-20

Pick out the conjunctions and write them in brackets :

1] She and her sister came here. ( )
2] He worked hard but failed. ( )
3] Two and two make four. ( )
4] The boy can read and write. ( )
5] Kamala is clever but careless. ( )
6] I met Sohan and Mohan. ( )
7] I will find the book or another. ( )
8] Will you have tea or coffee? ( )
9] Please wait until I return. ( )
10] Hasan is not humble but clever. ( )
11] He and his brother saw cenima. ( )
12] Train started while I reached the station. ( )
13] Tell me if he comes again. ( )
14] The doors and windows are open. ( )
15] I write with a pen or pencil. ( )
16] The mother and her child are in the room. ( )
17] If he comes, I will go. ( )
18] He wont go till he returns. ( )
19] Tell me if you saw the tiger. ( )
20] Put the pen and paper on the table. ( )

EXERCISE-26

Marks-20

Fill in the blanks with conjunctions :

1] Give him a pen .... pencil.
2] I see pen .... book on the table.
3] Gita is ugly .... clever.
4] He cannot pass .... he works hard.

5] Will you take coffee .... milk ?
6] He is very poor .... he is happy.
7] The book is lost .... stolen.
8] Here is Anita .... there is his sister.
9] Balu is clever .... careless.
10] Sita passed .... Geeta failed.
11] He .... her friend stole the watch.
12] Pavan is poor .... honest.
13] Ten .... ten make twenty.
14] Anita is ugly .... intelligent.
15] The train started .... I reached the station.
16] Sita sang .... Geeta danced.
17] .... She comes I will go.
18] Wait here .... I come back.
19] Pushpa passed .... She worked hard.
20] Mohan is tall .... Sohan is short.

Total Marks ....

EXERCISE-27 *Marks-1*

Write 10 Conjunctions :

1] .... 2] ....
3] .... 4] ....
5] .... 6] ....
7] .... 8] ....
9] .... 10] ....

EXERCISE-28 *Marks*

Choose the conjunctions and put them into the followi sentences :

because, and, it, so, when.

1] A boy .... a girl are going to school.
2] Sarala is late .... teacher punished her.

3] I was playing .... you come here.
4] He is running to school .... he is late.
5] You will get the prize .... you work hard.

STUDY THE FOLLOWING

Gold : 1] Gold is yellow (Noun).
2] Sita has a golden watch (Adjective).
Milk : 1] Milk is white (Noun).
2] Milk the cow (Verb).
Dry : 1] The tank is dry (Noun).
2] Dry your clothes (Verb).
Fast : 1] Kapil Dev is a fast bowler (Adjective)
2] He runs fast (Adverb).
Accident : 1] It was an accidental event (Adjective).
2] He met her accidentally (Adverb).
3] There was an accident on the road (Noun).

INTERJECTION (ఆశ్చర్యార్థక పదము)

EXAMPLES ;-

1] Oh ! I found my child.
ఓహో ! నాకు నా పాప దొరికినది.

2] Alas ! he failed.
అయ్యో ! అతడు పరీక్ష తప్పినాడు.

In 1 :- Oh ! expresses sudden wonder.
Oh ! అకస్మిక ఆశ్చర్యమును తెలుపును.

In 2 :- Alas ! expresses sudden grief.
Alas ! అకస్మిక విచారమును తెలుపును.

EXERCISE-29 *Marks-5*

Fill in the blanks with Interjections :

1] .... my father has come.
2] .... how are you ?
3] .... Rama passed in the first division.
4] .... his sister has died.
5] .... he saved the man from the accident.

DEFINITION :- An interjection is a word which shows the sudden feeling of surprise or sorrow.

నిర్వచనము : అకస్మికముగా కలుగు సంతోషము, విచారము, ఆశ్చర్యములను తెలుపు పదమును "ఆశ్చర్యార్థకము" అందురు.

EXERCISE-30

Marks-10

Pick out words and name the parts of speech and write them into respective columns.

1] Rama and Gopal came here, 2] Hallow ! how are you, 3] I want a pen or a pencil, 4] God is good to me, 5] Alas ! she died, 6] He has two books, 7] We lived in Bombay, 8] Sita has two sisters, 9] Rama is poor but clever, 10] Geeta is a good dancer.

S. No	Noun	Pronoun	Adjective	Verb	Adverb	Preposition	Conjunction	Interjection
1]								
2]								
3]								
4]								
5]								
6]								
7]								
8]								
9]								
10]								

NOUNS (నామవాచకములు)

1] ant	చీమ	26] cow	ఆవు
2] animal	జంతువు	27] daughter	బిడ్డ
3] Ass	గాడిద	28] dias	వేదిక
4] baby	చంటిపాప	29] doctor	వైద్యుడు
5] ball	బంతి	30] dog	కుక్క
6] banana	అరటిపండు	31] door	తలుపు
7] bee	తేనెటీగ	32] ear	చెవి
8] bench	బెంచ్	33] earth	భూమి
9] blood	నెత్తురు	34] elephant	ఏనుగు
10] body	శరీరము	35] eye	కన్ను
11] book	పుస్తకము	36] finger	వ్రేలు
12] bottle	సీసా	37] foot	పాదము
13] bone	ఎముక	38] fish	చేప
14] boy	బాలుడు	39] flower	పుష్పము
15] bread	రొట్టె	40] fox	నక్క
16] camel	ఒంటె	41] fruits	పండ్లు
17] candle	క్రొవ్వొత్తి	42] girl	బాలిక
18] cap	టోపి	43] goat	మేక
19] cat	పిల్లి	44] God	భగవంతుడు
20] chair	కుర్చీ	45] gold	బంగారము
21] child	పాప	46] hand	చెయ్యి
22] clothes	దుస్తులు	47] head	తల
23] cock	కోడిపుంజు	48] heart	హృదయము
24] college	కళాశాల	49] husband	భర్త
25] comb	దువ్వెన	50] hospital	ఆసుపత్రి

51] inn సత్రము
52] jar జాడి
53] key తాళపుచెవి
54] knife కత్తి
55] lamb గొఱ్ఱె
56] leg కాలు
57] lid మూత
58] lip పెదవి
59] lock తాళము
60] magician మాంత్రికుడు
61] magnet అయస్కాంతము
62] mouse చిట్టెలుక
63] mango మామిడిపండు
64] map పటము
65] mason తాపీపనివాడు
66] mat చాప
67] merchant వర్తకుడు
68] milk పాలు
69] minister మంత్రి
70] mirror అద్దము
71] monkey కోతి
72] moon చంద్రుడు
73] mother తల్లి
74] nail గోరు
75] nose ముక్కు
76] paper కాగితము
77] pencil పెన్సిల్
78] pin గుండుసూది
79] rat ఎలుక
80] room గది
81] school పాఠశాల
82] silver వెండి
83] sky ఆకాశము
84] son కొడుకు
85] stone రాయి
86] story కథ
87] Sun సూర్యుడు
88] table బల్ల
89] temple దేవాలయము
90] tiger పెద్దపులి
91] tooth దంతము
92] umbrella గొడుగు
93] university విశ్వవిద్యాలయము
94] water నీరు
95] weaver నేతకాడు
96] wife భార్య
97] window కిటికీ
98] wing రెక్క
99] wire తీగె
100] wolf తోడేలు

PRONOUNS (సర్వనామములు)

1]	I	నేను	21]	they	వారు
2]	we	మేము	22]	them	వారిని
3]	me	నన్ను	23]	him	వానిని
4]	us	మమ్ములను	24]	her	ఆమెను
5]	mine	నాది	25]	their	వారిది
6]	myself	నేనే	26]	himself	అతనిదే
7]	our	మా	27]	herself	ఆమెయే
8]	ourself	మేమే	28]	themselves	వారే
9]	ours	మాది	29]	these	ఇవి
10]	ourselves	మాది	30]	those	అవి
11]	you	నీవు	31]	this	ఇది
12]	you	మీరు	32]	that	అది
13]	your	మీ యొక్క	33]	which	ఏది
14]	your	నీ యొక్క	34]	who	ఎవరు
15]	yours	నీది	35]	whose	ఎవరిది
16]	yours	మీది	36]	which so ever	ఏదైనా
17]	yourself	తమరే, మీరే	37]	who so ever	ఎవరైనా
18]	he	అతడు	38]	what so ever	ఏదైనా
19]	she	ఆమె	39]	whom	ఎవరిని
20]	it	అది, దానిని	40]	whom so ever	ఎవరినైనా

SHORT DEFINITIONS
(క్లుప్త నిర్వచనములు)

1] Singular number denotes one Ex. : book.
ఏకవచనము ఒకటిని తెలియజేయును ఉ॥ : పుస్తకము.

2] Plural number denotes two or more Ex. : books
బహువచనము రెండు లేక ఎక్కువ తెలియజేయును ఉ॥ : పుస్తకములు

3] First person : Speaking person Ex. : I, we.
ప్రథమ పురుషము : మాట్లాడు వ్యక్తి ఉ॥ : నేను, మేము.

4] Second person : hearing person Ex : you.
మధ్యమ పురుషము : వినే వ్యక్తి ఉ॥ : నీవు, మీరు.

5] Third person : the person spoken about Ex. : he, she.
ఉత్తమ పురుషము : ఎవరిని గురించి మాట్లాడుతామో
ఉ॥ : అతడు, ఆమె, వారు.

Number	*First Person*	*Second Person*	*Third Person*
Singular	I	you	he, she, it
Plural	we	you	they

ADJECTIVES (విశేషణములు)

1] active	చురుకైన	13] fat	బలిసిన
2] bad	చెడ్డ	14] few	కొన్ని
3] beautiful	అందమైన	15] fine	శ్రేష్ఠమైన
4] big	పెద్ద	16] glad	సంతోషమైన
5] blue	నీలి	17] good	మంచి
6] brave	ధైర్యముగల	18] great	గొప్ప
7] cheap	చౌక ధరగల	19] hard	కష్టమైన
8] clean	శుభ్రమైన	20] happy	సంతోషమైన
9] clever	తెలివైన	21] heavy	బరువైన
10] deep	లోతైన	22] holy	పవిత్రమైన
11] easy	సులభమైన	23] hot	వేడియైన
12] equal	సమానమైన	24] ideal	ఆదర్శమైన

25] intelligent తెలివిగల
26] jolly సంతోషకరమైన
27] kind దయగల
28] lazy సోమరియైన
29] little అతి తక్కువైన
30] lean సన్నని
31] lucky అదృష్టముగల
32] long పొడవైన
33] many చాల
34] neat శుభ్రముగానున్న
35] new క్రొత్త
36] old ముసలియైన
37] pious దైవభక్తిగల
38] poor బీదయైన
39] quick వేగమైన
40] rich ధనికుడైన
41] round గుండ్రని
42] short పొట్టి
43] small చిన్న
44] strong బలమైన
45] tall ఎత్తైన
46] thick లావైన
47] thin పలుచని
48] useful ఉపయోగకరమైన
49] ugly అందవికారమైన
50] white తెల్లని
51] wise తెలివిగల

VERBS (క్రియలు)

1] appoint నియమించు
2] begin ఆరంభించు
3] believe నమ్ము
4] bend వంచు
5] bind బంధించు
6] break పగులగొట్టు
7] bring తెచ్చు
8] build నిర్మించు
9] burn కాల్చు
10] burst పగులు
11] buy కొను
12] catch పట్టుకొను
13] climb ఎక్కు
14] come వచ్చు
15] cut కోయు
16] dare సాహసించు
17] dig త్రవ్వు
18] do చేయు
19] draw లాగుట
20] drink త్రాగు
21] drive తోలుట
22] eat తిను

23] fall	పడుట	49] love	ప్రేమించు
24] feel	అనుభవించు	50] make	చేయు
25] fell	పడగొట్టు	51] meet	కలిసికొను
26] fight	పోరాడు	52] move	కదలు
27] find	కనుగొను	53] order	ఆజ్ఞాపించు
28] forget	మఱచిపోవు	54] pay	చెల్లించు
29] get	పొందు	55] play	ఆడు
30] give	ఇచ్చు	56] promise	మాట ఇచ్చు
31] go	పోవు	57] pray	ప్రార్థించు
32] grow	పెరుగుట	58] put	ఉంచు, పెట్టు
33] hang	వ్రేలాడు	59] read	చదువు
34] have	కలిగియుండు	60] ring	వాయించు, కొట్టు
35] hear	వినుట	61] rise	ఉదయించు
36] help	సహాయముచేయు	62] run	పరుగెత్తు
37] hold	పట్టుకొను	63] say	చెప్పు(ట), అను
38] hurt	గాయముచేయు	64] see	చూచు
39] keep	ఉంచు	65] sell	అమ్ము
40] know	తెలిసికొను	66] send	పంపు(ట), పంపించు
41] laugh	నవ్వు	67] shake	కదిలించు
42] learn	నేర్చుకొను	68] shoot	గుఱిపెట్టు
43] leave	విడచిపెట్టు	69] show	చూపు
44] lend	అప్పు ఇచ్చు	70] sing	పాడు
45] light	వెలిగించు	71] sink	మునుగు
46] lift	పైకెత్తు	72] sit	కూర్చొను
47] live	జీవించు	73] sleep	నిద్రించు
48] lose	పోగొట్టుకొను	74] smell	వాసన చూచు

75] speak	మాట్లాడు	88] tell	చెప్పుట
76] shut	మూయు	89] think	ఆలోచించు
77] speed	వేగముగాపోవు	90] throw	విసరివేయు
78] spend	ఖర్చుపెట్టు	91] touch	తాకు
79] stand	నిలబడు	92] try	యత్నించు
80] steal	దొంగిలించు	93] use	ఉపయోగించు
81] swear	ఒట్టుపెట్టుకొను	94] vacate	ఖాళీచేయు
82] swing	ఊగు	95] walk	నడచు
83] swim	ఈదు	96] want	కోరు
84] take	తీసికొను	97] wash	కడుగు
85] talk	మాట్లాడు	98] wear	ధరించు
86] teach	బోధించు	99] win	గెలుచు
87] tear	చించు	100] write	వ్రాయు

ADVERBS (క్రియా విశేషణములు)

1] again	తిరిగి, మరల	12] daily	ప్రతిదినము
2] along	వెంట	13] difficultly	కష్టముగా
3] also	కూడ	14] definitely	కచ్చితముగా
4] already	ఇంతకుముందే	15] doubtfully	సందేహముగా
5] altogether	మొత్తముగా	16] early	ముందైన
6] any way	ఏ పరిస్థితిలో నైనను	17] entirly	పూర్తిగా
		18] equally	సమానముగా
7] bravely	ధైర్యముగా	19] fairly	బాగుగా
8] brightly	ప్రకాశముగా	20] faithfully	విశ్వాసముగా
9] clearly	స్పష్టముగ తెలియునట్లు	21] finally	తుదకు
		22] finely	చక్కగా
10] completely	పూర్తిగా	23] gradually	క్రమక్రమముగా
11] coolly	చల్లగా	24] happily	సంతోషముగా

25] here	ఇక్కడ
26] honestly	నీతిగా
27] honourably	గౌరవముగా
28] how	ఎట్లు, ఎలాగున
29] hungrily	ఆకలితో
30] joyfully	సంతోషముతో
31] kindly	దయగా
32] lately	ఈమధ్య
33] luckily	అదృష్టవశముగా
34] morally	నీతిగా
35] nearly	దగ్గఱగా
36] newly	క్రొత్తగా
37] now	ఇప్పుడు
38] oppositely	ఎదురుగా
39] painfully	దుఃఖకరముగా
40] quickly	తొందరగా
41] really	వాస్తవముగా
42] shortly	కొంచెము సేపులో
43] singly	ఒంటరిగా
44] slowly	మెల్లగా
45] today	నేడు
46] unhappily	అసౌఖ్యముగా
47] urgently	త్వరగా
48] very	చాల
49] warmly	వెచ్చగా
50] when	ఎప్పుడు

PREPOSITIONS (విభక్త్యర్థకము)

1] above	పైన
2] after	పిమ్మట
3] along	వెంట
4] among	మధ్య
5] before	ముందర
6] behind	వెనుక
7] below	క్రింద
8] beside	ప్రక్కన
9] besides	అదనముగా
10] between	మధ్య
11] for	కొరకు
12] from	నుండి
13] in	లో, లోపల
14] into	లోనికి
15] of	యొక్క
16] on	పైన
17] over	మీద, పైన
18] to	వరకు
19] under	క్రింద
20] until	వరకు
21] up	పైన
22] upon	మీద
23] with	వెంట
24] within	లోపల
25] without	లేకుండ

CONJUNCTIONS (సముచ్ఛయము)

1] and	మరియు	9] if	అయితే
2] as	ఎందుకనగా	10] or	లేక
3] after	తర్వాత	11] other wise	లేనియెడల
4] because	ఎందుకనగా	12] though	అయినను
5] before	ముందు	13] unless	లేనియెడల
6] but	కాని	14] till	వరకు
7] except	తప్ప	15] until	సమయము వరకు
8] for	కొరకు		

INTERJECTION (ఆశ్చర్యార్థకము)

1] Oh !	ఓహో !	3] Hurrah !	శభాష్ !
2] Alas !	అయ్యో !	4] Bravo !	భళి భళి !

Punctuation Marks (విరామ చిహ్నములు)

1] (,) The Comma - అల్ప విరామము : కొద్దిసేపు ఆగి చదువుట.

Ex. : I saw a book, a pen, a pencil, on the table.

2] (;) The Semi Colon - అర్ధ విరామము : ఇంకా కొద్దిసేపు ఆగి చదువుట.

Ex. : He asked me to go; I went.

3] (:) The Colon - అపూర్ణ విరామము : అంతకంటె ఎక్కువ సేపు ఆపి చదువుట.

Ex. : The following articles are found in the Shop : Books, Pens, Pencils etc.,

4] (.) Full Stop - పూర్ణ విరామము : పూర్తిగా ఆగి చదువుట.

Ex. : Balu is a boy.

5] (?) Question Mark - ప్రశ్న గుర్తు : ప్రశ్నగా చదువుట.

Ex. : What is your name ?

6] (!) Exclamatory Mark - ఆశ్చర్యార్థకము : ఆశ్చర్య కరముగా చదువుట.

Ex. : Alas ! He died.

7] (—) Dash - శూన్యము : విడిచి చదువుట.

Ex. : The ball is———the table.

8] [()] Brackets - కుండలీకరణము : అంకె లేక సంఖ్య లేక పదములను వ్రాయుదురు.

Ex. : [12], (ii), Pen (కలము).

9] (" ") Inverted Commas - కొటేషన్స్ : ఒకదు చెప్పిన మాటలను వ్రాయుట.

Ex. : Rama said, "Balu is a boy".

0] (-) Hyphen - సూక్ష్మ శూన్యము :

Ex. : Now-a-days, up-to-date, son-in-law.

1] (....) Three dots - మూడు చుక్కలు : ఆలోచించుటకు సమయము.

12] ['] Apostrophe - అపాస్ట్రఫి : అక్షరములు లోపించినప్పుడు వ్రాయుట.

Ex. : Don't (do not), hasn't (has not)

USE OF CAPITAL LETTERS
(పెద్ద అక్షరాల ఉపయోగము)

1] ప్రతి వాక్యము Capital Letter తో ప్రారంభించుట. Ex. : This is a book.

Capital Letter తో ప్రారంభించుట

2] ప్రతి పద్యములోని పాదము ,, Ex. : Jack and Jill.

3] మనుష్యుల పేర్లు ,, Ex. : He met Rama and Gopal.

4] ప్రదేశముల పేర్లు ,, Ex. : We went to Hyderabad.

5] నదుల పేర్లు ,, Ex. : The Ganges is a holy river.

6] పర్వతముల పేర్లు ,, Ex. : The Himalayas are in India.

7] బిరుదు నామములు ,, Ex. : Ashok the Great.

8] పేరులోని పొడి అక్షరములు ,, Ex. : S. V. Mohan, M.A.

9] భగవంతుని పేరు ,, Ex. : You can not see God.

10] "నేను" అని అర్థము ఇచ్చు ,, Ex. : Ram & I went to Madras.

11] కొటేషన్‌లోని మొదటి అక్షరము ,, Ex. : Gopal said "He saw me".

12] నెలల పేర్లు : March, May. ,, 13] వారముల పేర్లు : Sunday.

Punctuate the following

Ex. : i will never again do such a thing said. lalita if you do not like it .... (10 Punctuation).

Ans. : "I will never again do such a thing", said Lalita, "If you don't like it."

EXERCISE-31

Punctuate the following : *Marks*

1] why did not you go to the school on tuesday said lilys father who was angry at his daughters behaviour ....

2] what can you do said mohan his uncle threatene i will beat you ....

3] rice which is one of the major crops in india is grown in andhra pradesh madras and bengal........

4] he said i dont know why people all over the world wish to smoke i cant travel in a compartment in which people smoke ....

5] gandhi said if i accept to be a dictator i will spend the day cleaning out the huts of harijans in new delhi ....

6] eat only when you are hungry gandhi said and when you have laboured for it ....

1] ....

....

2] ....

....

3] ....

....

4] ....

....

5] ....

....

6] ....

....

Articles (నిర్దేశానిర్దేశకములు)

ఆంగ్లములో- "A, An, The" అనునవి Articles. "A, An" అనునవి Indefinite articles (అనిర్దేశకములు). "The" అనుదానిని "definite article (నిర్దేశకము)" అని అందురు.

"The" అనే పదము vowel ముందు వస్తే.... "ది" లేక consonant ముందు వస్తే.... "ద" అని పలుకవలెను.

Ex. : The egg. "e" అనే 'అచ్చు' ముందు వచ్చినది. కావున.... "The=ది" అని అనవలెను. (A E I O U ను vowels అందురు.

The poor. "p" అనే 'హల్లు' ముందు వచ్చినది. కావున.... "The=ద" అని పలుకవలెను.

1] i) 'A' ఉపయోగము : 'A'ను ఏకవచనములో నున్న common nouns ముందు వాడవలెను. Ex. : a boy, a chair etc.

ii) Consonant sound (హల్లు ధ్వని) తో ఆరంభించిన-

Ex. : a cat, a boy, a house etc.,

iii) పదానికి మొదట వచ్చిన "u" అనుదానికి 'య' కారోచ్చారణ ఉన్నప్పుడు; "o" అనుదానికి 'వ' కారోచ్చారణ ఉన్నప్పుడు అవి హల్లులు అగును.

Ex. : a one rupee note, a university, a useful, a European.

2] 'An' ఉపయోగము : vowel sound తో ఆరంభించిన మాటల ముందు. 'an' ఉపయోగింతురు.

Ex. : an ox, an ant.

ii) పదమున మొదటి అక్షరము 'h' ఉండి అది silentగా ఉన్నచో 'an' ఉపయోగింతురు.

Ex. : an hour, an honour, an honest etc.,

3] a) 'The' ఉపయోగము : ఇది Singular లో, Plural లో common nouns ముందు వచ్చును.

Ex. : The boy, The boys.

b) ఇదివరకు చెప్పబడిన వస్తువు పేరు ముందు వచ్చును.

Ex. : I bought a pen. The pen costs three rupees.

c) ఒక జాతిని తెలుపు Singular ముందు-

Ex. : The tiger, the goat.

d) సృష్టిలో ఏకత్వమును తెలుపు పదముల ముందు-

The sun, The moon.

e) నదులు, సముద్రములు, అఖాతములు, పర్వతములు, ద్వీపముల ముందు-

The Ganges, The Pacific, The Bay of Bengal, The Himalayas, The Cylone.

f) ప్రఖ్యాత గ్రంథముల ముందు-

Ex. : The Ramayana, The Vedas.

g) Comparative degree లోని Adjectives- Adverb గా మారినప్పుడు-

Ex. : The more you get, the more you want.

h) Superlative degree లో ఉన్న adjective ముందు-

Ex. : The best, The biggest.

i) Proper noun ను- common noun గా వాడినప్పుడు-

Ex. : Kalidas is the Shakesphere of India.

j) Adjective ను- noun గా వాడినప్పుడు.

Ex. : The poor always suffer.

k) సంయుక్త రాష్ట్రాల పేర్ల ముందు-

Ex. : The U.S.A., The U.K., U.S.S.R.

l) ప్రముఖ వార్తాపత్రికల ముందు-

Ex. : The Hindu, The Times of India.

:XERCISE-32

Marks-10

Insert the Correct Articles

1] Did you see........pen. 2] The dog is......faithful nimal. 3] The lion is.......king of the beasts. 4] He s......honourable man. 5] It is.......important question.] I dislike.......fellow. 7] We should help........poor.] Honesty is.......best policy. 9] Bombay is......big city. 0] He always helps.......poor. 11] The sun rises in....... ast. 12] He saw........one eyed man. 13] ....aeroplane lys in the air. 14] Rama has........umbrella. 15] Honest nan speak........truth. 16] He is......honour to his proff-ssion. 17] Rama returned after.......hour. 18] ....Ganges s a sacred river. 19] The child saw.......egg in the nest. 20] English is.......easy language.

Correction of Sentences

Physics, Mathematics, News, Politics, Spectacles, stationary, Scenary, Machinery, Wages and Furniture ఇవి Singular వీటికి Plural ఉండవు. 'Sheep' Singular మరియు Plural కు ఉపయోగపడును. Son-in-law (Sing.) Sons-in-law (Plural) Ex. : Physic are branch of study in the School (wrong). Physics is branch of study in the school (Right)

EXERCISE-33

Marks-10

Write Correct Sentences

1] The news are true. ....
2] He wears spectacle. ....
3] Cut it with scissor. ....
4] These are my son-in-laws. ....
5] The furnitures is really grand. ....
6] The sceneries are marvellous. ....

7] There are two sheeps. ....
8] The wages of sin are death. ....
9] The machineries were imported from Japan. ....
10] Politics are very bad. ....

Anamolous Finite

(Auxiliary Verbs OR Helping verbs)

(ఉపక్రియలు లేక సహాయక క్రియలు)

1]	am	ఉన్నాను	14]	can	చేయగలను
2]	is	ఉన్నది, ఉన్నాడు	15]	could	చేయగలిగెను
3]	are	ఉన్నవి, ఉన్నారు	16]	may	చేయవచ్చు
4]	has	కలిగియున్నాడు (కలిగియున్నది)	17]	might	చేసియుండ వచ్చు
5]	have	కలిగియున్నారు (యున్నాము)	18]	must	తప్పకుండ చేయవలెను
6]	had	కలిగియుండెను (యున్నది)	19]	dare	పనిచేయు, సాహసము చేయు
7]	was	ఉండెను	20]	would	చేయవలసినది
8]	were	ఉండిరి	21]	should	తప్పక చేయవలెను
9]	does	చేయుదును	22]	ought	చేయవలసిన విధి
10]	do	చేయుదురు	23]	need	అవసరమైన
11]	did	చేసియున్నాడు (యున్నాము)	24]	used	ఉపయోగ పడినది
12]	will	చేసెదను (ము)			
13]	shall	చేయు			

1] i) He goes to school అతడు బడికి పోవును.

ii) He is going to school-అతడు బడికి పోవుచున్నాడు.

iii) Is he going to school? అతడు బడికి పోవుచున్నాడా ? మొదటి వాక్యములో goes మరియు రెండవ వాక్యములోని is going అను క్రియలున్నవి.

ii) లో- 'is' తీసివేసిన తెలుగు అనువాదము అంతే ఉండును. కావున....ఇక్కడ 'is' helping verb (సహాయక క్రియ) అనగా క్రియ అగు goingకు is సహాయము చేయుచున్నది. కాని- దాని అర్థము మరల తెలుగులో రాదు. పై [24] helping verb లలో- ఏ ఒకటైనను వాక్యమునందు వచ్చినచో.... దానిని వాక్యము ముందు ఉంచి, ప్రశ్నగా మార్చవచ్చును. మూడవ వాక్యములో is ను ఉపయోగించి ప్రశ్న చేయబడినది.

2] ఏ వాక్యములోనైన పైన వ్రాయబడిన '24' సహాయక క్రియ లలో నుండి ఏ ఒక్కటీ వాక్యములో రానిచో ఆ వాక్యమును ప్రశ్నగా మార్చుటకు 'Do' forms అనగా Do (present plural), Does (present sin), did (past), ఆయా సందర్భానుసారముగా ఉపయోగించి; ప్రశ్నగా మార్చవలెను.

i) He goes to school. Does he go to school? ("goes" అను verb- present singular కావున....does వాడారు)

ii) They go to school. Do they go to school? ("go" అను verb- present plural కావున .... 'do' వాడారు.)

iii) He went to school. Dd he go to school? ("Went" అను verb past tense కావున 'did' వాడారు 'did' వాడినప్పుడు verb మాత్రము present tense plural అనగా 'go' ఉండును. Assertive = నిశ్చయాత్మకము, Affirmative = భావాత్మకము, Interrogative = ప్రశ్నార్థకము, Negative = వ్యతిరేకార్థకము, Interro-

gative. & Neg = ప్రశ్న & వ్యతిరేకార్థము, Imperative = ఆజ్ఞార్థకము.

EXAMPLES : Without Helping Verbs
(సహాయక క్రియలు లేని వాక్యాలు)

Present Indefinite	Past Indefinite
1] I write a letter. (Ass.) Do I write a letter ? (Int.) I do not write a letter. (Neg.) Do I not write a letter? (I. & N.)	3] They sang a song. (Ass.) Did they sing a song ? (Int.) They did not sing a song. (Neg.) Did they not sing a song (I. & N.)
2] He writes a letter. (Ass.) Does he write a letter ? (Int.) He does not write a letter. (Neg.) Does he not write a letter ? (I. & N.)	4] He sang a sang. (Ass.) Did he sing a song ? (Int.) He did not sing a song. (Neg.) Did he not sing a song. (I. & N.)
N.B. : If we use 'Do' forms the verb will be in present plural. Ex. : Do write, Does write is used.	N.B. : If, we use 'Do' forms the verb will be in present plural. Ex. : 'sing' in both 3 & 4 Did sing is' used.

EXAMPLES : With Helping Verbs
(సహాయక క్రియలున్న వాక్యాలు)

1] The boy is running. (Ass.)
Is the boy running ? (Int.)
The boy is not running. (Neg.)
If the boy not running? (.I & N)

2] You are coming. (Ass)
Are you coming ? (Int.)
You are not coming. (Neg.)
Are you not coming ? (I. & N.)

3] He has done the work. (Ass.)
Has he done the work ? (Int.)
He has not done the work ? (Neg.)
Has he not done the work ? (I. & N.)

4] He will go. (Ass.)
Will he go? (Int.)
He will not go. (Neg.)
Will he notgo ? (I. & N)

N.B. : is, are, has, will (helping verbs) are used to make a question.

EXERCISE-34 *Marks-30*

1] Teacher teaches English. (Assertive)
.... (Interrogative)
.... (Negative)
.... (Int. & Neg.)

2] The boy is clever. (Ass.)
.... (Int.)
.... (Neg.)
.... (I. & N.)

3] She spoke Hindi. (Ass.)
.... (Int).
.... (Neg)
.... (I. & N.)

4] They are playing foot ball. (Ass.)

.... (Int.)

.... (Neg.)

.... (I. & N.)

5] Karim can learn Telugu.

.... (Ass.)

.... (Int.)

.... (Neg.)

.... (I. & N.)

6] You will bring the bat (Ass.)

.... (Int.)

.... (Neg).

.... (I. & N)

7] Harish has gone. (Ass.)

.... (Int.)

.... (Neg.)

.... (I. & N.)

8] Cat has caught the rat. (Ass.)

.... (Int.)

.... (Neg.)

.... (I. & N.)

9] Madhu may come here. (Ass.)

.... (Int.)

.... (Neg.)

.... (I. & N.)

10] Tom taught the lesson. (Ass.)

.... (Int.)

.... (Neg.)

.... (I. & N.)

KEY TO HELPING VERBS [24]

	PRESENT		PAST	
	Singular	Plural	Singular	Plural
1] 'Be' forms	am, is	are	was	were
2] 'Have' forms	has	have	had	
3] 'Do' forms	does	do	did	
4] Defective verbs :	will shall can may		would should could might	
	must, ought, need, dare, used			

Use of helping verb patterns & wh-words :

1]	*Am*	Am I wrong ? No, you aren't wrong.
2]	*Is*	Is his watch showing slow or fast ? It is showing fast by ten minutes.
3]	*Are*	Are they going to cenima ? Yes, they are.
4]	*Was*	Was he doing the home work ? Yes, he was doing the home work.
5]	*Were*	Were you seeing a map yesterday ? Yes, I saw a map yesterday.
6]	*Has*	Has he gone to the garden? No, he hasn't gone to the garden.
7]	*Have*	Have you remember it ? Yes, I remember it.
8]	*Had*	Had he gone yesterday ? Yes, he had gone yesterday.
9]	*Does*	Does he teach well ? Yes, he teaches very well.
10]	*Do*	'Do' you know Telugu ? Yes, I know Telugu.
11]	*Did*	Did he see you ? Yes, he saw me in the market.
12]	*Will*	Will you see me tomorrow ? Yes, I will see you tomorrow.
13]	*Would*	Would they be punished ? No, they wouldn't be punished.
14]	*Shall*	Shall I read the book ? Yes, you shall read the book.

15]	*Should*	Should they do it ? Yes, they should.
16]	*Can*	Can you swim ? No, I cannot.
17]	*Could*	Could you solve the problem ? Yes, I could.
18]	*May*	May I come in Sir ? Yes, you may.
19]	*Might*	Might I looking into the Text ? No, you mightn't.
20]	*Must*	Must I attend the class ? Yes, you must.
21]	*Ought*	Ought he to go there ? Yes, he ought to go there.
22]	*Need*	Need I go there ? No, you needn't.
23]	*Dare*	Dare he ask the teacher ? No, he daren't.
24]	*Used*	Used he smoke ? Yes, he used to smoke.

WH-WORDS

1]	*What*	What is your name ? My name is Gopal.
2]	*Where*	Where do you come from ? I come from Bombay.
3]	*Which*	Which is your native place ? My native place is Jagtial.
4]	*When*	When do you take coffee ? I take coffee in the morning.

5]	*Whom*	Whom do you want ? I want Mr. Raju.
6]	*Who*	Who teaches you English ? Mr. Sharma teaches us English.
7]	*Whose*	Whose pen is this ? That is his pen.
8]	*Why*	Why did they come here ? They come here to get my advice.
9]	*How*	How many brothers have you ? I have two brothers.

MEANINGS OF WH-WORDS & THEIR CONNECTORS :

1]	what	ఏమి
2]	when	ఎప్పుడు
3]	whence	ఎక్కడినుండి
4]	where	ఎక్కడ
5]	which	ఏది
6]	who	ఎవరు
7]	whom	ఎవరిని
8]	whose	ఎవరియొక్క
9]	what ever	ఏదైనా
10]	what so ever	ఏదైనను
11]	whence ever	ఎక్కడెక్కడ
12]	whence so ever	ఎక్కడ నుంచైనా
13]	where by	ఎందువలన
14]	where fore	ఏ కారణముచేత
15]	where in	ఎందులోనైతే
16]	where ever	ఎక్కడనైనా
17]	where so ever	ఎక్కడ నైనను సరే
18]	who ever	ఎవరైనా
19]	who so ever	ఎవడైనను
20]	whom ever	ఎవరినైనా
21]	whom so ever	ఎవరినైనను
22]	whose so ever	ఎవరియొక్కయైనను
23]	which ever	ఏదైనా
24]	which so ever	ఏదైనను
25]	why	ఎందుకు

26]	how	ఎట్లు	31]	how many	ఎన్ని
27]	how ever	ఎట్లైనను	32]	how much	ఎంత
28]	how so ever	ఎలాగైనా	33]	how often	ఎన్నిమార్లు
29]	how far	ఎంతమట్టుకు	34]	how well	ఎంత బాగుగా
30]	how long	ఎంతకాలము	35]	how broad	ఎంతవిశాలముగా

EXERCISE-35 *Marks-10*

Use question forms from the following and answer them in the next line :

1] What Q. ....
A. ....

2] Whom Q. ....
A. ....

3] Whose Q. ....
A. ....

4] Which Q. ....
A. ....

5] Who Q. ....
A. ....

6] When Q. ....
A. ....

7] Where Q. ....
A. ....

8] Why Q. ....
A. ....

9] How Q. ....
A. ....

10] How many Q. ....
A. ....

Conjugation of VERBS (క్రియారూప నిష్పత్తి)

Meaning అర్థము	Present వర్తమాన క్రియ	Past భూత క్రియ	Past participle గత అసమాపక క్రియ	Present Participle వర్తమాన అసమాపక క్రియ
Word పదము	First form మొదటి రూపము	Second form రెండవ రూపము	Third form మూడవ రూపము	verb + ing
మేల్కొను	awake	awoke	awaken	awaking
సహించు	bear	bore	borne	bearing
అడుగు	beg	begged	begged	begging
ఆరంభించు	begin	began	begun	beginning
నమ్ము	believe	believed	believed	believing
వంచు	bend	bent	bent	bending
బంధించు	bind	bound	bound	binding
కఱచు	bite	bit	bit, bitten	biting
పగులగొట్టు	break	broke	broken	breaking
తెచ్చు	bring	brought	brought	bringing

Word	First form	Second form	Third form	verb+ing
నిర్మించు	build	built	built	building
కాల్చు	burn	burnt	burnt	burning
పగులు	burst	burst	burst	bursting
కొను	buy	bought	bought	buying
పట్టుకొను	catch	caught	caught	catching
ఎన్నుకొను	choose	chose	chosen	choosing
ఎక్కు	climb	climbed	climbed	climbing
వచ్చు	come	came	come	coming
ఆజ్ఞాపించు	command	commanded	commanded	commanding
కోయు	cut	cut	cut	cutting
సాహసించు	dare	dared	dared	daring
త్రవ్వు	dig	dug	dug	digging
చేయు	do	did	done	doing
లాగు(ట)	draw	drew	drawn	drawing
త్రాగు	drink	drank	drunk	drinking
త్రోలు(ట)	drive	drove	driven	driving

Word	*First form*	*Second form*	*Third form*	*verb+ing*
తిను	eat	ate	eaten	eating
పడు(ట)	fall	fell	fallen	falling
అనుభవించు	feel	felt	felt	feeling
పడగొట్టు	fell	felled	felled	felling
పోరాడు	fight	fought	fought	fighting
కనుగొను	find	found	found	finding
మఱచిపోవు	forget	forgot	forgotten	forgetting
పొందు	get	got	got	getting
ఇచ్చు	give	gave	given	giving
పోవు	go	went	gone	going
పెరుగు(ట)	grow	gew	grown	growing
వ్రేలాడు	hang	hung	hung	hanging
కలిగియుండు	have	had	had	having
విను(ట)	hear	heard	heard	hearing
సహాయముచేయు	help	helped	helped	helping
పట్టుకొను	hold	held	held	holding
గాయముచేయు	hurt	hurt	hurt	hurting

Word	*First form*	*Second form*	*Third form*	*verb+ing*
ఉంచు	keep	kept	kept	keeping
తెలిసికొను	know	knew	known	knowing
నవ్వు	laugh	laughed	laughed	laughing
నేర్చుకొను	learn	learnt	learnt	learning
విడిచిపెట్టు	leave	left	left	leaving
అప్పు ఇచ్చు	lend	lent	lent	lending
వెలిగించు	light	lit	lit	lighting
పైకెత్తు	lift	lifted	lifted	lifting
జీవించు	live	lived	lived	living
పోగొట్టుకొను	lose	lost	lost	losing
ప్రేమించు	love	loved	loved	loving
చేయు	make	made	made	making
కలసికొను	meet	met	met	meeting
కదలు	move	moved	moved	moving
ఆజ్ఞాపించు	order	ordered	ordered	ordering
చెల్లించు	pay	paid	paid	paying

Word	*First form*	*Second form*	*Third form*	*verb+ing*
ఆడు	play	played	played	playing
మాట ఇచ్చు	promise	promised	promised	promising
ప్రార్థించు	pray	prayed	prayed	praying
ఉంచు, పెట్టు	put	put	put	putting
చదువు	read	read	read	reading
జ్ఞాపకముంచు	remember	remembered	remembered	remembering
వాయించు, కొట్టు	ring	rang	rung	ringing
ఉదయించు	rise	rose	risen	rising
పరుగెత్తు	run	ran	run	running
చెప్పు(ట)	say	said	said	saying
చూచు	see	saw	seen	seeing
అమ్ము	sell	sold	sold	selling
పంపు(ట)	send	sent	sent	sending
కదలించు	shake	shook	shaken	shaking
గుఱిపెట్టు	shoot	shot	shot	shooting
చూపు	show	showed	showed	showing
పాడు(ట)	sing	sang	sung	singing

Word	*First form*	*Second form*	*Third form*	*verb+ing*
మునుగు	sink	sank	sunk	sinking
కూర్చొను	sit	sat	sat	sitting
నిద్రించు	sleep	slept	slept	sleeping
వాసన చూచు	smell	smelt	smelt	smelling
విత్తనములు చల్లు	sow	sowed	sowed	sowing
మాట్లాడు	speak	spoke	spoken	speaking
మూయు	shut	shut	shut	shutting
వేగముగాపోవు	speed	sped	sped	speeding
ఖర్చుపెట్టు	spend	spent	spent	spending
నిలబడు	stand	stood	stood	standing
దొంగిలించు	steal	stole	stolen	stealing
ఒట్టుపెట్టుకొను	swear	swore	sworn	swearing
ఊగు	swing	swang	swung	swinging
ఈదు(ట)	swim	swam	swum	swimming
తీసికొను	take	took	taken	taking
మాట్లాడు	talk	talked	talked	talking

Word	*First form*	*Second form*	*Third form*	*verb+ing*
బోధించు	teach	taught	taught	teaching
చించు	tear	tore	torn	tearing
చెప్పు(ట)	tell	told	told	telling
ఆలోచించు	think	thought	thought	thinking
విసరివేయు	throw	threw	thrown	throwing
తాకు	touch	touched	touched	touching
తెలిసికొను	understand	understood	understood	understand-ing
నడచు	walk	walked	walked	walking
కోరుకొను	want	wanted	wanted	wanting
కడుగు	wash	washed	washed	washing
ధరించు	wear	wore	worn	wearing
ఏడ్చు	weep	wept	wept	weeping
గెలుచు	win	won	won	winning
కోరుకొను	wish	wished	wished	wishing
వ్రాయు	write	wrote	written	writing

Translation of VERBS
(క్రియల అనువాదము)

Present Indefinite Tense
(అనిర్దిష్టమైన వర్తమాన కాలము)

i) S. I go	నేను పోవుదును
P. We go	మేము పోవుదుము
ii) S. You go	నీవు పోవుదువు
P. You go	మీరు పోవుదురు
iii) S He goes	అతడు పోవును
S. She goes	ఆమె పోవును
S. It goes	అది పోవును
P. They go	వారు పోవుదురు

Present Continuous Tense
(అసంపూర్ణమైన వర్తమాన కాలము)

i) S. I am going	నేను పోవుచున్నాను
P. We are going	మేము పోవుచున్నాము
ii) S. You are going	నీవు పోవుచున్నావు
P. You are going	మీరు పోవుచున్నారు
iii) S. He is going	అతడు పోవుచున్నాడు
S. She is going	ఆమె పోవుచున్నది
S. It is going	అది పోవుచున్నది
P. They are going	వారు పోవుచున్నారు

Present Perfect Tenes (సంపూర్ణమైన వర్తమాన కాలము)

i) S. I have gone	నేను పోయి ఉన్నాను
P. We have gone	మేము పోయి ఉన్నాము
ii) S. You have gone	నీవు పోయి ఉన్నావు
P. You have gone	మీరు పోయి ఉన్నారు

iii) S. He has gone — అతడు పోయి ఉన్నాడు
S. She has gone — ఆమె పోయి ఉన్నది
S. It has gone — అది పోయి ఉన్నది
P. They have gone — వారు పోయి ఉన్నారు

Present Perfect Continuous
(నిరంతర సంపూర్ణమైన వర్తమాన కాలము)

i) S. I have been going — నేను పోవుచునే యున్నాను
P. We have been going — మేము పోవుచునే యున్నాము
ii) S. You have been going — నీవు పోవుచునే ఉన్నావు
P. You have been going — మీరు పోవుచునే ఉన్నారు
iii) S. He has been going — అతడు పోవుచునే యున్నాడు
S. She has been going — ఆమె పోవుచునే యున్నది
S. It has been going — అది పోవుచునే యున్నది
P. They have been going — వారు పోవుచునే యున్నారు

Past Indefinite Tense (అనిర్దిష్ట భూతకాలము)

i) S. I went — నేను పోయితిని
P. We went — మేము పోయితిమి
il) S You went — నీవు పోయితివి
P. You went — మీరు పోయితిరి
iii) S. He went — అతడు పోయెను
S. She went — ఆమె పోయెను
S. It went — అది పోయెను
P. They went — వారు పోయిరి

Past Continuous Tense (అసంపూర్ణమైన భూతకాలము)

i) S. I was going — నేను పోవుచుంటిని
P. We were going — మేము పోవుచుంటిమి

ii) S You were going నీవు పోవుచుంటివి

P. You were going మీరు పోవుచుంటిరి

iii) S. He was going అతడు పోవుచుండెను

S. She was going ఆమె పోవుచుండెను

S. It was going అది పోవుచుండెను

P. They were going వారు పోవుచుండిరి

Past Perfect Tense (సంపూర్ణమైన భూతకాలము)

i) S. I had gone నేను పోయియుంటిని

P. We hae gone మేము పోయియుంటిమి

ii) S. You had gone నీవు పోయియుంటివి

P. You had gone మీరు పోయియుంటిరి

iii) S. He had gone అతడు పోయియుండెను

S. She had gone ఆమె పోయియుండెను

S. It had gone అది పోయియుండెను

P. They had gone వారు పోయియుండిరి

Past Perfect Continuous Tense

(నిరంతర సంపూర్ణమైన భూతకాలము)

i) S. I had been going నేను పోవుచునేయుంటిని

P. We had been going మేము పోవుచునేయుంటిమి

ii) S You had been going నీవు పోవుచునేయుంటివి

P. You han been going మీరు పోవుచునేయుంటిరి

iii) S He had been going అతడు పోవుచునేయుండెను

S. She had been going ఆమె పోవుచునేయుండెను

S. It had been going అది పోవుచునేయుండెను

P. They had been going వారు పోవుచునేయుండిరి

Future Indefinite Tense (అనిర్దిష్ట భవిష్యత్ కాలము)

i)	S. I will go	నేను పోయెదను
	P. We will go	మేము పోయెదము
ii)	S. You will go	నీవు పోయెదవు
	P. You shall go	మీరు పోయెదరు
iii)	S. He shall go	అతడు పోవును
	S. She shall go	ఆమె పోవును
	S. It shall go	అది పోవును
	P. They shall go	వారు పోయెదరు

Future Continuous Tense

(అసంపూర్ణమైన భవిష్యత్ కాలము)

i)	S. I will be going	నేను పోవుచుందును
	P. We will be going	మేము పోవుచుందుము
ii)	S. You shall be going	నీవు పోవుచుందువు
	P. You shall be going	మీరు పోవుచుందురు
iii)	S. He shall be going	అతడు పోవుచుండును
	S She shall be going	ఆమె పోవుచుండును
	S. It shall be going	అది పోవుచుండును
	P. They shall be going	వారు పోవుచుందురు

Future Perfect Tense (సంపూర్ణమైన భవిష్యత్ కాలము)

i)	S. I will have gone	నేను పోయియుందును
	P. We will have gone	మేము పోయియుందుము
ii)	S. You will have gone	నీవు పోయియుందువు
	P. You will have gone	మీరు పోయియుందురు
iii)	S. He shall have gone	అతడు పోయియుండును
	S. She shall have gone	ఆమె పోయియుండును

S. It shall have gone అది పోయియుండును

P They shall have gone వారు పోయియుందురు

Future Perfect Continuous

(నిరంతర సంపూర్ణమైన భవిష్యత్ కాలము)

i) S. I will have been going నేను పోవుచునేయుందును

P. We will have been going మేము పోవుచునేయుందుము

ii) S. You shall have been going నీవు పోవుచునేయుందువు

P. You shall have been going మీరు పోవుచునేయుందురు

iii) S. He shall have been going అతడు పోవుచునేయుండును

S. She shall have been going ఆమె పోవుచునేయుండును

S. It shall have been going అది పోవుచునేయుండును

P. They shall have been going వారు పోవుచునేయుందురు

Preposition (విభక్త్యర్థకము)

A preposition is a world which shows the relation between two words in a sentence. Ex. : The book is on the table. Cat is under the chair. రెండు వాక్యముల లోని రెండు పదముల సంబంధమును తెలుపు పదమును "విభక్త్యర్థకము" అని అందురు. on, under preposition లు.

I. AT .... IN.

పెద్ద స్థలము విషయములో- in, చిన్న స్థలము విషయములో At- వాడవలెను.

Ex. : I live at Hyderabad in India.

EXERCISE-36 *Marks-10*

1] I get up .... six 'o' clock in the morning.

2] 1 live .... Calcutta.

3] He is now ... England.

4] The party stopped .... an inn.
5] He was born .... a small village in Mysore.
6] Don't he live in a house or .... a Hotel.
7] Are you staying at Ashoka or .... Brindavan.
8] He started at six ... the morning.
9] He is ... America.
10] She was born ... London.

II. WITH .... BY.

పరికరముల విషయములో- with మరియు కర్త, కర్మ విషయములో- by వాడవలెను.

Ex.: He was killed with a knife by Balu.

EXERCISE-37 *Marks-10*

1] He was beaten .... a stick by the teacher.
2] He was killed with a gun .... his enemy.
3] The wall is made .... the mason with mud.
4] The mango is cut .... knife by Gopal.
5] The work must be done .... four 'o' clock.
6] He was stabbed by a bad man .... a dagger.
7] This exercise was written ....me with a pencil.
8] She sat .... fire & told me a tale.
9] He cut his finger .... a knife.
10] I was disgusted ... his talk.

III. AFTER .... IN..

past tense విషయములో- after, future tense విషయములో- in వాడవలెను.

Ex.: i) He came after a week. (Past)

Ex.: ii) He will return in two days. (Future)

EXERCISE-38 *Marks-10*

1] He came to the College .... vocation.
2] She will return .... an hour.

3] He started the work .... few days.
4] He will start the work .... a few days.
5] He came .... a few days of his brothers death.
6] She will recover .... a few days.
7] While I was in Delhi, She was .... Bombay.
8] He will go to Hyderabad .... a few days.
9] Rama will finish the work .... a month.
10] He missed the bus .... a few minutes.

IV. BETWEEN .... AMONG.

రెండింటి విషయములో- between ను, మరియు అంతకు మించిన ఎడల- among ను వాడుదురు

Ex. : i) He sat between Rama and Gopal.
ii) She sat among the girls.

EXERCISE-39 *Marks-10*

1] There is no quarrel .... me & Rama.
2] They divided the plunder .... them.
3] .... the two brothers there is no secret.
4] The five brothers quarreled .... themselves.
5] You boys must settle it .... yourselves.
6] Divide the rupee .... Rama & Gopal.
7] The H M. is very popular .... his students.
8] Settle it .... yourself.
9] They were standing .... the two houses.
10] Death does not distinguish .... the rich.

V. IN .... INTO.

position తెలుపుటకు- in ను, motion (కదలిక) తెలుపుటకు- into ను వాడుదురు.

Ex. : i) The mouse is in the hole.
ii) The rat is running into the hole.

EXECISE-40 *Marks-10*

1] The rat is .... the hole.
2] He sat .... his bed.

3] She is going .... the room.
4] He is runinng .... the house.
5] He shall be back .... an hour.
6] The book is .... the box.
7] He jumped .... the well.
8] He went .... the room.
9] He fell .... the river.
10] He broke the jug .... a hundred pieces.

VI. BESIDE .... BESIDES.

by the side of (ప్రక్కన) ను తెలుపుటకు- 'beside' ను, in addition to (అదనము) ను తెలుపుటకు- 'besides' ను ఉపయోగించవలెను.

Ex. : i) I live beside the post office.
ii) Besides a lorry, he has a car.

EXERCISE-41 *Marks-10*

1] I sit .... my friend.
2] .... car, I own a lorry.
3] I sat .... by my mother.
4] .... pay, he is getting an allowance.
5] She sat .... me.
6] .... Gopal, his brother also came here.
7] .... rice, they had curry.
8] .... Ford, he has a Fiat car.
9] Come and sit .... me.
10] Sita sits .... her in the class.

VII. SINCE–FOR–FROM.

point of time ను తెలుపుటకు- since ను,
period of time ను తెలుపుటకు- for ను,
place & time ను తెలుపుటకు- from ను వాడుదురు.

Ex. : i) I have been waiting since yesterday.
ii) He has been ill for four days.
iii) We have been doing it from last 3 days.

EXERCISE-42 *Makrs-10*

1] He has been ill .... yesterday.
2] She has been ill .... ten days.
3] He will play tennis .... tomorrow.
4] I have been ill .... Monday.
5] He will take the medicine .... 1st of June.
6] The school has been closed .... May.
7] His health has been lost .... 1974.
8] I have been here .... the last 1 month.
9] I have been studying English .... 2 years.
10] He has not seen him .... June 1965.

VIII. TILL .... BY.

not earlier than (ముందు కాకుండ) ను తెలుపుటకు-'till' ను, not latter than(మించకుండ)నుతెలుపుటకు-'by'ని వాడుదురు.

Ex. : i) I waited for you till 3 p. m.
ii) Sita will return by 6 p.m.

EXERCISE-43 *Marks-10*

1] He will come to the station .... 4 p.m.
2] She waited for him .... 3 p.m.
3] He worked .... 8 'O' clock.
4] I prefer to live at this village .... I die.
5] You can reach the museum .... bus in 10 mits.
6] Our cat was bitten .... a dog.
7] We went to sea shore .... a car.
8] He waits here .... she comes.
9] The village was destroyed .... fire.
10] The moon does not shine .... its own light.

IX. AT .... ABOUT.

"at" అనునది- కచ్చితముగా, "about" అనునది- దాదాపు అని తెలుపును.

Ex. : i) He came at 2 p.m.
ii) It is about half past six.

EXERCISE-44 *Marks-10*

1] She is good .... music.
2] Look .... that new script.
3] I arrived at the post office .... half past ten.
4] You should get up .... the right time.
5] We stayed .... a place beside the sea shore.
6] Do you want to speak .... any thing ?
7] It is .... 10 a. m
8] He died .... six p.m.
9] I stayed .... Brindavan Hotel.
10] He is .... to run away.

X. ON, IN, AT.

"on" అనునది- general time ను సూచించును.

"in" అనునది- period of time ను సూచించును.

"at" అనునది- point of time ను సూచించును.

Ex. : i) We had a function on March 15 th.
ii) I was born in 1932.
iii) The marriage takes place at 11-00 A. M.

EXERCISE-45 *Marks-10*

1] I passed my M.A. .... May 1974.
2] The show will begin .... 3 P.M.
3] Rama is going to Hyderabad .... Monday.
4] Gandhi was killed .... 1948.
5] We cannot go out .... summer.
6] The express departs .... 9 A.M.
7] He shall see him .... Friday
8] Foot ball match begins .... 5 P.M.
9] He goes .... Sunday to the Church.
10] She will bring the saree .... Sunday.

EXERCISE-46 *Marks-20*

Fill in the blanks with appropriate prepositions :

1] The dog ran .... the load.
2] The river flows .... the bridge.

3] He is afraid .... the dog.
4] He died .... his country.
5] The burglar jumped .... the wall.
6] He spoke .... me in Urdu.
7] I have known .... a long time.
8] I attended the school .... Monday to Friday.
9] Where did you go .... the morning ?
10] Look .... that picture.
11] He cuts the fruit .... a knife.
12] It is ten 'o' clock .... my watch.
13] Put your books .... the table.
14] The child has been missing .... yesterday.
15] Divide these fruits .... Sita & Lata.
16] .... rice, they had curry.
17] He built a house .... the river.
18] He jumped .... the horse.
19] The boy ran .... her mother.
20] Can you translate English .... Hindi ?

EXERCISES - ANSWERS

(అభ్యాసములు - జవాబులు)

EXERCISE-1 *ANSWERS*

1] teacher, chair; 2] Cow, grass; 3] boy, book; 4] flowers, garden; 5] pen, table; 6] pencil, bag; 7] water, jug; 8] city, Bombay; 9] cow, milk; 10] girl, slate; 11] table, legs; 12] Rama, letter; 13] Sita, song; 14] Somu, school; 15] trees, fruits; 16] mother, child; 17] tiger, goat; 18] Kamala, coffee; 19] Mohan, tiger; 20] Rama, Ravana.

EXERCISE-2 *ANSWERS*

1] Rama/Sita, 2] Birds, 3] eyes, 4] ears, 5] nose, 6] legs, 7] teacher, 8] students/boys, 9] Birds,

10] moon, 11] grass, 12] book, 13] girl/woman, 14] pen/pencil, 15] cloth/book/shirt, 16] enemy/brother/friend/neighour, 17] books, 18] milk, 19] lock, 20] shoes.

EXERCISE-3 *ANSWERS* **are in the book.**

EXERCISE-4 *ANSWERS*

1] wood, 2] mango, 3] boy, 4] water, 5] birds.

EXERCISE-5 *ANSWERS*

1] I, my; 2] your, mine; 3] this, mine; 4] these, our; 5] that, his; 6] she, her; 7] those, your; 8] that, my; 9] they, their; 10] those, her; 11] these, his; 12] they, their; 13] she, her; 14] he, his; 15] she, her; 16] he, his; 17] These, their; 18] that, your; 19] he, his; 20] she, her.

EXERCISE-6 *ANSWERS*

1] her, 2] his, 3] his/her, 4] he/she, 5] her/his, 6] his/her, 7] he, 8] they/he/she, 9] her, 10] her, 11] me, 12] him/her, 13] you, 14] his/her, 15] that/this, 16] this/that, 17] his/her, 18] his/her, 19] these/those, 20] he/she.

EXERCISE-7 *ANSWERS* **are in the book.**

EXERCISE-8 *ANSWERS*

1] He, 2] She, 3] It, 4] those, 5] her.

EXERCISE-9 *ANSWERS*

1] good, 2] lazy, 3] red, 4] small, 5] hundred, 6] clever, 7] big, 8] fat, 9] intelligent, 10] green, 11] old, 12] faithful, 13] round, 14] long, 15] red, 16] white, 17] blue, 18] black, 19] big, 20] yellow.

EXERCISE-10 *ANSWERS*

1] yellow/red/white, 2] sweet, 3] sharp, 4] deep, 5] dark, 6] two, 7] two, 8] two, 9] one, 10] two 11] four, 12] four, 13] fat/big, 14] green, 15] wide/

long, 16] high, 17] round, 18] black, 19] white, 20] yellow/red.

EXERCISE-11 *ANSWERS* **are in the book.**

EXERCISE-12 *ANSWERS*

1] four, 2] white, 3] big, 4] two, 5] good.

EXERCISE-13 *ANSWERS*

1] read, 2] go, 3] are, 4] is, 5] were, 6] granted, 7] kills, 8] wrote, 9] lost, 10] speaks, 11] sings, 12] brought, 13] saw, 14] spoke, 15] ate, 16] makes, 17] told, 18] follows, 19] loves, 20] killed.

EXERCISE-14 *ANSWERS*

1] am, 2] are, 3] eat/ate, 4] runs/ran, 5] went/came/go, 6] sit/stand, 7] killed/saw/kills, 8] goes/went, 9] tells/told/hears, 10] drink, drank; 11] bring, 12] opens / opened / shuts / shut, 13] draw, 14] drinks/drank, 15] playing/reading/writing, 16] crows, 17] are/were, 18] gives, 19] show/give, 20] are/were.

EXERCISE-15 *ANSWERS* **are in the book.**

EXERCISE-16 *ANSWERS*

1] played, 2] killed, 3] sit, 4] speak, 5] are.

EXERCISE-17 *ANSWERS*

1] slowly, 2] very fast, 3] yesterday, 4] quickly 5] home, 6] here, 7] there, 8] now, 9] well, 10] very, 11] brightly, 12] slowly, 13] loudly, 14] quickly, 15] often, 16] loudly, 17] tomorrow, 18] badly, 19] where, 20] rapidly.

EXERCISE-18 *ANSWERS*

1] very fast, 2] hard, 3] then, 4] across, 5] yesterday/day before yesterday. 6] slowly/fast, 7] slowly/loudly, 8] tomorrow, 9] early, 10] loudly, 11] well, 12] quickly, 13] loudly/slowly, 14] slowly, 15] bravely, 16] well, 17] there, 18] well, 19] always, 20] once.

EXERCISE-19 *ANSWERS* **are in the book.**

EXERCISE-20 *ANSWERS*

1] fast, 2] sweetly, 3] here, 4] well, 5] tomorrow.

EXERCISE-21 *ANSWERS*

1] in, 2] on, 3] under, 4] in, 5] to, 6] at, 7] by, 8] on, 9] behind, 10] between, 11] of, 12] in, 13] for, 14] under, 15] of, 16] in, 17] with, 18] near, 19] by, 20] to,

EXERCISE-22 *ANSWERS*

1] on, 2] at, 3] beside, 4] in 5] in/on; 6] into, 7] between, 8] in, 9] in, 10] in/within; 11] of, 12] at, 13] before, 14] at, 15] on/under; 16] to, 17] after, 18] near, 19] to, 20] in.

EXERCISE-23 *ANSWERS* **are in the book.**

EXERCISE-24 *Answers*

1] on, 2] between, 3] of 4] with 5] under.

EXERCISE-25 *Answers*

1] and, 2] but, 3] and, 4] and, 5] but, 6] and, 7] or, 8] or, 9] until, 10] but, 11] and, 12] while, 13] if, 14] and, 15] or, 16] and, 17] if, 18] till, 19] if, 20] and.

EXERCISE-26 *Answers*

1] or, 2] and, 3] but, 4] until, 5] or, 6] but, 7] or, 8] and, 9] but, 10] but, 11] and, 12] but. 13] and, 14] but, 15] when, 16] and, 17] if, 18] till, 19] because, 20] but.

EXERCISE-27 *ANSWERS* **are in the book.**

EXERCISE-28 *Answers*

1] and, 2] so, 3] when, 4] because, 5] if.

EXERCISE-29 *Answers*

1] Hurrah!, 2] Hallo!, 3] Ah!, 4] Alas!, 5] Bravo!

EXERCISE-30 *ANSWERS*

S.No.	*Noun*	*Pronoun*	*Adjective*	*Verb*	*Adverb*	*Priposi-iion*	*conjunc-tion*	*Interje-ction*
1]	Rama, Gopal			came	here		and	
2]		You ?		are	how			Hallo !
3]	Pen, Pencil	I		want			or	
4]	God	me	good	is		to		
5]		She		died				Alas !
6]	books	He	two	has				
7]	Bombay	We		lived		in		
8]	Sita, sisters		two	has				
9]	Rama, clever		poor	is				
10]	Geetha, dancer		a, good	is			but	

EXERCISE-31 *ANSWERS*

1] "Why didn't you go to the school on Tuesday", said Lily's father, who was angry at his daughter's behaviour.

2] "What can you do ?" said Mohan. His uncle threatened, "I will beat you."

3] Rice, which is one of the major crops in India, is grown in Andhra Pradesh, Madras and Bengal.

4] He said, "I don't know why people all over the world, wish to smoke. I can't travel in a compartment in which people smoke."

5] Gandhi said, "If I accept to be a director, I will spend the day cleaning out the huts of Harijans in New Delhi."

6] "Eat only when you are hungry," Gandhi said, "And when you have laboured for it."

EXERCISE-32 *Answers*

1] the, 2] a; 3] the; 4] an; 5] an; 6] the, 7] the, 8] the, 9] the 10] the, 11] the, 12] a, 13] an, 14] an, 15] the, 16] an, 17] an, 18] the, 19] an, 20] an.

EXERCISE-33 *Answers*

1] The news is true; 2] He wears spectacles; 3] Cut it with scissors, 4] These are my sons-in-law, 5] The furniture is really grand, 6] The scenery is marvellous, 7] There are two sheep, 8] The wages of sin is death, 9] The machinery was imported from Japan, 10] Politics is very bad.

EXERCISE-34 *Answers*

1] Does the teacher teach English ? The teacher does not teach English. Does the teacher not teach English ? 2] Is the boy clever ? The boy is not clever. Is the boy not clever ? 3] Did she speak Hindi ? She did not speak Hindi. Did she not speak Hindi ? 4] Are they playing foot ball ? They are not playing foot ball. Are they not playing foot ball ? 5] Can Kareem learn Telugu ? Kareem can not learn Telugu. Can Kareem not learn Telugu ? 6] Will you bring the bat ? You will not bring the bat. Will you not bring the bat ! 7] Has Hareesh gone? Hareesh has not gone. Has Hareesh not gone ? 8] Has cat caught the rat? Cat has not caught the rat. Has the cat not caught the rat ? 9] May Madhu come here ? Madhu may not come here. May Madhu not come here? 10] Did Tom teach the lesson? Tom did not teach the lesson. Did Tom not teach the lesson ?

EXERCISE-35 *ANSWERS* **are in the book.**

EXERCISE-36 *Answers*

1] at, 2] in, 3] in, 4] at, 5] at, 6] in, 7] at, 8] in, 9] in, 10] in.

EXERCISE-37 *Answers*

1] with, 2] by, 3] by, 4] with, 5] by, 6] with, 7] by, 8] by, 9] with, 10] with.

EXERCISE-38 *Answers*

1] after, 2] in, 3] after, 4] in, 5] after, 6] in, 7] in, 8] in, 9] in, 10] after.

EXERCISE-39 *Answers*

1] beetween, 2] among, 3] between, 4] among, 5] among, 6] between, 7] among, 8] among, 9] between, 10] between.

EXERCISE-40 *Answers*

1] in, 2] in, 3] into, 4] into, 5] in, 6] in, 7] into, 8] into, 9] into, 10] into.

EXERCISE-41 *Answers*

1] beside, 2] besides, 3] beside, 4] besides, 5] beside, 6] besides, 7] besides, 8] besides, 9] beside, 10] beside.

EXERCISE-42 *Answers*

1] since, 2] for, 3] from 4] since, 5] from, 6] since, 7] since, 8] for, 9] for, 10] since.

EXERCISE-43 *Answers*

1] by, 2] till, 3] till, 4] till, 5] by, 6] by, 7] by, 8] till, 9] by, 10] by.

EXERCISE-44 *Answers*

1] at, 2] at, 3] at, 4] at, 5] at, 6] about, 7] about. 8] at, 9] at, 10] about.

EXERCISE-45 *Answers*

1] in, 2] at, 3] on, 4] in, 5] in, 6] at, 7] at, 7] on, 8] at, 9] on, 10] on.

EXERCISE-46 *Answers*

1] along, 2] under, 3] of, 4] for, 5] over, 6] to, 7] for, 8] from, 9] in, 10] at, 11] with, 12] by, 13] on, 14] since, 15] between 16] besides, 17] beside, 18] upon, 19] after, 20] into.

—★—

Cont....4rd Cover